

Kluisjesverhuur

Door: BTW-INSTITUUT

In alle schoolgebouwen zijn ze te vinden: rijen met kluisjes, beschikbaar gesteld aan leerlingen zodat zij niet de hele lesdag hun schoolboeken hoeven te tillen. Tegenwoordig worden ze ook wel als oplaadstation gebruikt, voor de accu van een telefoon of elektrische fiets. Veelzijdig dus, zo'n schoolkluisje.

Wel of geen vergoeding

Vraag is: hoe gaat een onderwijsinstelling met de schoolkluisjes om? Er zijn onderwijsinstellingen die voor het gebruik van de kluisjes geen vergoeding vragen. Anderen verdisconteren de vergoeding in een andere bijdrage, bijvoorbeeld de jaarlijkse ouderbijdrage. En er zijn scholen die expliciet een vergoeding voor de kluisjes vragen, zeker als er een laadstation in het kluisje is aangebracht en leerlingen dus ook elektriciteit gebruiken.

Hoofddienst of bijkomende dienst

In het verleden werd aangenomen dat het gebruik van schoolkluisjes tegen vergoeding geen btw-belaste prestatie was. Er werd vanuit gegaan dat de 'hoofddienst' van een onderwijsinstelling het geven van onderwijs was en dat de kluisverhuur een 'bijkomende dienst' was, die het fiscale lot van de hoofddienst deelde. Kortom, geen btw verschuldigd.

Btw-belaste prestatie

Een decennium geleden kwam hier verandering in, toen een scholengemeenschap zich op het standpunt stelde dat de kluisverhuur een afzonderlijke prestatie is die belast is met 21% btw. Hof Arnhem stelde de scholengemeenschap in het gelijk: kluisverhuur is inderdaad geen prestatie die nauw met het onderwijs samenhangt. De kluisverhuur dient weliswaar het gemak van de scholier, ondersteunt de netheid en de veiligheid in de school en heeft voor de onderwijsinstelling als voordeel dat zij minder gemakkelijk aansprakelijk kan worden gesteld, maar dat is niet genoeg om te kunnen concluderen dat het onderwijs zónder de kluisverhuur niet van dezelfde kwaliteit zou zijn. Kluisjes vervullen binnen de school dus wel een praktische rol, maar geen – voor het onderwijs – onmisbare rol. Kortom: de kluisverhuur staat los van het onderwijs en is daarom een btw-belaste prestatie.

Recht op btw-aftrek

Wat betekent deze uitspraak voor onderwijsinstellingen? Allereerst dat zij btw moeten berekenen aan hun leerlingen als zij een marktconforme, niet-symbolische vergoeding vragen voor het gebruik van een kluisje. De keerzijde hiervan is dat de onderwijsinstelling de btw die drukt op de aanschaf en het onderhoud van de kluisjes in aftrek kan brengen. Dat is extra handig op het moment dat er een kostbare wijziging plaatsvindt, zoals het aanbrenge van een oplaadmogelijkheid in bestaande kluisjes of het aanschaffen van nieuwe kluisjes met oplaadmogelijkheid. Het recht op btw-aftrek bestaat uiteraard alleen als de kluisjes tegen vergoeding worden aangeboden, niet als zij gratis worden aangeboden.